

VALMIERAS KĪMIĶIS

Avize iznāk
kopš 1979. gada 25. oktobra

VALMIERAS STIKLA ŠĶIEDRAS RŪPNICAS IZDEVUMS

CETURTDIEN,
1991. gada 31. janvārī

Nr. 3 (572)
Cena 1 kap.

Godīgajiem cilvēkiem — viens ceļš

Godātie līdzilvēki, es pateicos visiem tautfrončiem, netautfrončiem, latviešiem un cittautei-šiem, kas vienlaik kādā veidā snie- guši palīdzīgu roku, aizstāvoj Lat- viju šajās grūtajās stundās. Es pa- teicos tautas sargiem, šoferiem, kas veda mūsu grupas, darbā palikuša- ijiem un papildlodzi veikušajiem. Es pateicos vadītājiem, kas kārtoja transporta un citus ar tautas sardzi saistītus jautājumus. Es pateicos mājmākiem, kas pavādīja aizstāv- jus ceļā, bazījas par viņiem sardzes laikā un gaidīja atgriežamies.

Mēs visi reizē aizstāvam gan sa- vu zemi, brīvību savai ģimenei, gan savu un līdzpilsoņu cienīgu dzīvi.

Es saprotu mūsu šaubas un it kā mūsu neaizsargātību, kad domā- mies uz Rīgu sardzē, "dežūrā". Tas ir cilvēciņi, bet katrs, kas bijis mū-

su tautas dežūrās Rīgā, ir sajūties to īpašo gaisotni, auru, kas tur valda, ko nevar ne ar pavēli, ne par naudu iegūt, bet ko iegūst cil- vēks, kas novests līdz galējam stāvoklim un kam nav vairāk kur at- kāpties, kas jūt savu līdzilvēku at- balstu un vienotību neatkarīgi no tautības.

Tas ir mūsu spēks, tā ir droša ķīla mūsu uzvarai. Tas visvairāk sanikno mūsu ienaidnieku. Beidzot ir pienācis brīdis, kad PSKP un LKP galvenie ieroči — meln un vardarbība — nestrādā vairs viņu labā, bet gluži otrādi — atmako.

Aicinu visus mūsu rajona krievu valodā runājošos cilvēkus beidzot apvienoties kopējā pulkā, jo šie dramatiskie Baltijas notikumi ir skaidri parādījuši, ka mums nav un nevar būt nekādu pretrunu ar cilvēkiem, kas godīgi grib strādāt

un dzīvot mūsu zemē. Ja jūs nepār- liecinā mani vārdi vai pasreizējie notikumi, tad vismaz neatbalstiet naida kūrējus un melu izplatītājus, atpakaļsaucējus partokrātijas būri. Ar cēņu varu atzīmēt, ka lielākā daļa cittautiešu to arī nedara.

Pārbaudījumi, kas piemēlējuši Baltiju, var drīzumā piemēlēt arī citus reģionus Padomju Savienībā. Dod, Dievs, visiem godīgiem cilvēkiem tad to izturēt! Bet mēs to iz- turēsim, jo, lai cik divaini tas arī izliktos, savos centienos mēs neesam vieni: par mums domā un mūs atbalsta. Tāpat arī mēs nedrīkstam būt vienaldzīgi pret citu sāpi un grūtumiem.

A. ZEIBOTS,

LTF Valmieras nodaļas valdes priekšsēdētājs

KOMANDĒJUMS BIJA LIETDERĪGS

Aizvadītajā nedēļā Čehoslovākijā uzturējās rūpnīcas direktora viet- nieks komercjautājumos Aldis Rudzītis, galvenais inženieris Andris Brutāns, galvenais ekonomists Zi- gurdš Abele un stikla lodīšu ražo- šanas ceha priekšnieks Tālis Dan- cis.

Komandējuma laikā valmierieši apmeklēja vairākas pilsētas, tikās ar čehu un slovaku uzņēmumu un firmu pārstāvjiem, risinot ekono- miskās sadarbības jautājumus.

Trnavas pilsētā galvenais jautā- jums bija par vienvirziena stikla šķiedras ražošanas apgūšanu. Vie- tējie speciālisti pastāstīja par savu

pieredzi un problēmām, kas rodas, ieviešot principiāli jaunu tehnolo- ģiju.

Kā zināms, nesēn tika noslēgts līgums starp mūsu uzņēmumu un firmu «Vertex» par Valmierā ražoto stikla lodīšu piegādi. Tiekoties ar minētās firmas pārstāvjiem, tika risināti vairāki jautājumi šajā sa- karā. Pārbaudot mūsu ražotās lodī- des vietējā laboratorijā, noskaid- rojās, ka čehus neapmierina lodīšu iekšējais spriegums. Tika panākta vienošanās, ka 1. ceham piegādās speciālu iekārtu iekšējā sprieguma noteikšanai, kas palīdzēs trūkumus novērst.

Prāgā, sarunās ar firmas «In- vesta» pārstāvjiem tika precizēti vairāki jautājumi, kas saistīti ar rezerves daļu piegādi čehu pnei- matiskajām stellem, kas ir mūsu uzņēmumā, 1991. gadā un ar to saistītajām finansālajām prob- lēmām.

Un, beidzot, Liberecas pilsētā ri- sinājās sarunas par apgaismes ķer- meņu iegādes iespējām mūsu rūp- nīcā strādājošo vajadzībām. Saru- nu rezultāti principā bija veiksmi- ģi, taču vēl jāatrisina vairāki spe- cifiski jautājumi.

Lemj ugunsdzēsības aktīvistu

Notikusi rūpnīcas brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienības atskaite un vēlēšanu — sanāksme. Vienības priekšnieks Aldis Nesaule īsumā pastāstīja par 1990. gadā veikto darbu. Savas vēlmes un norādīju- mus izteica čehu brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienību pārstāvji, rūpnīcas galvenais inženieris An- dris Brutāns, profesionālais uguns- dzēsēju daļas priekšnieks Andris Gulbis.

Brīvprātīgo ugunsdzēsēju bied- rības darbs 1990. gadā tika atzīts par apmierinošu.

Sanāksmes dalībnieki ievēlēja jauno vienības padomi 11 cilvēku sastāvā. Par priekšnieku atkārtoti ievēlēts Aldis Nesaule (17. c.), priekšnieka vietnieks — Pēteris Dundurs (7. c.), sekretāru — Uldis Kazēks (4. c.), par vienības padomes locekļiem — Eduards Skraštņš (1. c.), Uldis Nāvītis (2. c.), Sigurds Pulkstenis (5. c.), Gotfrīds Kušners (6. c.), Aleksejs Jarcevs (18. c.), Gundars Bērziņš (19. c.), Pēteris Plūmītis (MTA un K daļas noliktavu saimniecība), Rota Lūsīņa (DA un DTD daļa).

Sanāksmes dalībnieki ievēlēja arī delegātus uz Valmieras rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju konferen- ci: Aldi Nesaule, Pēteri Dunduru, Uldi Kazēku, Uldi Nāviti un Rotu Lūsīņu.

Brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienī- bas padomes locekļi nolēma pulcē- ties katra mēneša pēdējā pirmdienā, iepriekš sastādītā grafikā noteiktā apakšvienībā, lai tajā pārbaudītu ugunsdrošības stāvokli. 25. februā- ri, kā pirmais, tiks pārbaudīts re- montu un celtniecības iecirknis.

Saņēma kompensāciju

Kārtējā avansa izmaksas dienā mūsu rūpnīcas strādātāji pirmo reizi saņēma Latvijas Republikas valdības noteiktās kompensācijas un piemaksas mātēm, kurām ir mazi bērni, sakarā ar mazumtirdzniecī-

bas cenu paaugstināšanu pārtikas produktiem.

Pavisam šim nolūkam no rūpnī- cas līdzekļiem izmaksāti 258 tūk- soši rubļi.

CIEŅĪJAMIE LASĪTĀJI!

Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā mēs jau ziņojām, ka radu- šās grūtības «Valmieras Ķīmiķa» regulārā izdošanā. Tam par cē- loni ir ne tikai sarežģītais politiskais stāvoklis Latvijā, bet arī poligrāfisko materiālu, piemēram, speciālo filmu un plašu, kā arī tipogrāfijas krāsēs deficīts. Tātad, nav pamata domāt, ka mūsu redakciju vai «Liesmas» tipogrāfiju sagrābuši kaut kādi destruktī- vie spēki.

Sī gada 14. janvārī apvienības «LITTA» ģenerāldirektors Jānis Bluka parakstījis pavēli, kurā norādīts, ka pagaidām tiek pār- traukta uzņēmumu, iestāžu organizāciju un citu laikrakstu izdo- šana.

Pateicoties mūsu rūpnīcas direktora, redakcijas un tipogrāfijas «Liesma» direktora Jāņa Vimbas panāktajai vienošanai, izdevies atrast kompromisa risinājumu, kas dod iespēju turpināt laikraksta izdošanu, tiesa gan — citā kvalitātē. Pagaidām «Valmieras Ķīmiķis» iespaidis nevis ofseta tehnikā, kur visvairāk izjūtams materiālu trūkums, bet gan ar augstspiedi. Līdz ar to nedaudz izmainīsies laikraksta izskats, noformējums, nebūs ilustrāciju un ornamentu, laikrakstu iespaidis vienā krāsā. Vienlaikus tiks meklētas alterna- tīvās iespējas deficīta materiālu sagādei. Ceram arī uz mūsu lasī- tāju un pastāvīgo korespondentu atbalstu, apgādājot redakciju ar interesantiem un aktuāliem materiāliem.

Jūsu «Valmieras Ķīmiķis»

Par darba laika bilanci

Lai 1991. gadā saglabātu darba laika bilanci — 2024 stundas visiem normālos apstākļos strādājošajiem un 1778 stundas kaitīgos apstākļos strādājošajiem (ar saīsinātu darba dienu), piecu dienu darba nedēļā die- nas maiņā ar rūpnīcas direktora pavēli noteikts sekojošs darba dienas garums:

1.1. No 1. janvāra līdz 31. decembrim (izņemot 2.—5. decembri)

* normālos darba apstākļos strādājošajiem — 8 stundas;

* kaitīgos darba apstākļos strādājošajiem — 7 stundas.

1.2. No 2. līdz 5. decembrim

— normālos darba apstākļos strādājošajiem — 9 stundas;

— kaitīgos darba apstākļos strādājošajiem — 8 stundas.

2. Sekojošo struktūrvienību strādājošajiem:

2.1. 1., 4., 6., 13., 17., 18., 19. ceha darbiniekiem

— darba sākums pl. 7.45;

— darba laika beigas, strādājot 8 stundas — pl. 16.15; strādājot 7 stundas — pl. 15.15.

2.2. Noliktavu saimniecības, materiāli tehniskās apgādes un komplek- tācijas daļas, 2. ceha, realizācijas daļas, norēķinu grāmatvedības 12. ceha darbiniekiem darba laika sākums pl. 8. darba laika beigas, strādājot 8 stundas — pl. 16.30, strādājot 7 stundas — pl. 15.30.

2.3. Plānu ekonomiskās daļas, darba un darba algas organizācijas da- ļas, kadru daļas, ražošanas daļas, administratīvi saimnieciskās daļas, teh- niskās daļas, personāla pie rūpnīcas vadības, rūpnīcas vadības darbinie-kiem darba sākums pl. 8.15, darba laika beigas, strādājot 8 stundas — pl. 16.45, strādājot 7 stundas — pl. 15.45.

2.4. Pārējo čehu un daļu darbinieki darbu sāk pl. 8.30, beidz, strādājot 8 stundas — pl. 17., strādājot 7 stundas — pl. 16.

3.1. Pirmssvētku dienās — 28. martā, 30. aprīlī, 24. un 30. decembrī — darba dienas ilgums normālos darba apstākļos strādājošajiem tiek sa- īsināts par vienu stundu.

4. Maiņās strādājošajiem darba dienas garums tiek noteikts sa- skaņā ar apstiprinātajiem grafikiem un saglabājot darba laika bilanci 1991. gadam.

5. Visiem pēc piecdienu darba nedēļas strādājošajiem pārtraukums tiek noteikts 30 minūtes.

Operatīvi un organizēti

mūsu uzņēmumā noritēja 50 un 100 rubļu naudas zīmju pieņemšana. Pieņemšanas punkti darbojās gan administrācijā, gan arī cehos. Nebija nekādu lielu rindu un nepatīkamu stargadījumu. 15 cilvēki, kuriem 50 un 100 rubļu naudas zīmju bija vairāk nekā paredzēts apmaiņai, iesniedza rakstiskās deklarācijas par ienākumu avotiem. Tās nogādātas rajona pašvaldībai, kur tiks izskatīti visi minētie dokumenti.

Ar rūpnīcas direktora pavēli izveidotās komisijas priekšsēdētājs VAL- LERĪJS BARKOVS ar laikraksta starpniecību pateicas visiem komisijas locekļiem un kasieriem, kas sekmēja šīs akcijas normālu norisi.

BŪSIM DISCIPLINĒTĀKI UN UZMANĪGĀKI!

1990. gadā, salīdzinājumā ar 1989. gadu, ražošanā notikušo nelaimes gadījumu skaits ir palielinājies.

	1990. gads	1989. gads
Ražošanā notikušo nelaimes gadījumu skaits	26	17
Darba nespējas dienu skaits	441	253
Biezuma koeficients — K _b	8,9	5,4
Smaguma koeficients — K	17	14,9

1990. gadā nav bijuši grupveida nelaimes gadījumi, kā arī nelaimes gadījumi, kas beigušies ar cietušā nāvi. Nav bijuši arī nelaimes gadījumi ar pusaudzēm.

1990. gadā reģistrēti 3 arodslimības gadījumi (1989. gadā — 1 gadījums).

Nelaimes gadījumi 1990. gadā, salīdzinājumā ar 1989. gadu, notikuši sekojošās rūpnīcas apakšvienībās:

Rūpnīcas apakšvienības nosaukums	Nelaimes gadījumu skaits 1990. gads	Nelaimes gadījumu skaits 1989. gads	Darba nespējas dienu skaits 1990. gads	Darba nespējas dienu skaits 1989. gads	Biezuma koeficients — K _b 1990. gads	Biezuma koeficients — K _b 1989. gads	Smaguma koeficients — Ks 1990. gads	Smaguma koeficients — Ks 1989. gads
Stikla lodīšu ražošanas cehs	1	—	10	—	11,2	—	10,0	—
Nepārtrauktās stikla šķiedras ražošanas cehs	9	4	89	30	13,8	5,5	9,9	7,5
Aušanas cehs	1	3	18	51	1,1	3,1	18,0	17,0
Tautas patēriņa preču cehs	3	3	38	75	21,6	21,9	12,7	25,0
Ķīmiskās apstrādes cehs	—	1	—	17	—	11,2	—	17,0
Dekoratīvo audumu cehs	2	1	78	6	22,0	10,5	39,0	6,0
Saimnieciskais cehs	—	1	—	21	—	10,6	—	21,0
Mērisinstrumentu un automātikas iecirknis	1	—	37	—	26,3	—	37,0	—
Elektroapgādes iecirknis	—	—	—	—	—	—	—	—
Remontu — mehāniskais cehs	3	1	34	13	31,9	10,1	11,3	13,0
Ūdens un tvaika apgādes cehs	2	—	43	—	19,6	—	21,5	—
Remontu — celtniecības iecirknis	1	2	7	32	37,0	80,0	7,0	16,0
Tehniskās kontroles daļa	1	—	5	—	12,0	—	5,0	—
RCL sanitārais birojs	—	—	—	—	—	—	—	—
MTA un K daļas noliktavu saimniecība	—	—	—	—	—	—	—	—
Realizācijas daļas gatavās produkcijas noliktava	—	—	—	—	—	—	—	—
Dzīvokļu eksploatācijas iecirknis	1	—	46	—	35,7	—	46,0	—
2. bērnodrāzs	1	—	36	—	22,2	—	36,0	—
Saimnieciskā daļa	—	1	—	8	—	32,3	—	8,0
Pa rūpnīcu	26	17	253	441	8,9	5,4	17,0	14,9

Nelaimes gadījumi 1990. gadā nav notikuši ķīmiskās apstrādes cehā, saimnieciskajā cehā, elektroapgādes iecirknī, RCL sanitārajā birojā, MTA un K daļas noliktavu saimniecībā, realizācijas daļas gatavās produkcijas noliktavā, 1., 3. un 4. bērnodrāzos — mazbērnu novietnēs.

Ražošanā notikušo nelaimes gadījumu iemesli ir sekojoši:

- tehnoloģiskā procesa pārkāpums — 1 gadījums;
- darba vietas neapmierinošs stāvoklis un nepilnības darba vietas organizācijā — 6 gadījumi;
- darba un ražošanas disciplīnas pārkāpums — 1 gadījums;
- iekārtas nepietiekama drošība — 1 gadījums;
- darba procesa veikšanas neapmierinoša organizācija — 1 gadījums;
- iekārtas, kura nav darba kārtībā, eksploatācija — 1 gadījums;
- cietušā neuzmanība, steiga, neapdomāta rīcība — 9 gadījumi;
- pārējie — 6 gadījumi.

Jāatzīmē, ka 18 gadījumos no 26 paši cietušie ar savu rīcību ir veicinājuši nelaimes gadījumu rašanos.

Sejā, 1991. gadā, cehu vadībām nopietnāka uzmanība jāpievērš tam, kā strādātāji ievēro tehnoloģisko un darba disciplīnu tieši darba iecirkņos, darba vietās, kvalitatīvi jāorganizē strādātāju apmācība drošiem darba paņēmieniem, regulāri jāapsēko darba vietas, iecirkņi, iekārtas, lai atklātu trūkumus un tos savlaicīgi likvidētu. Tāpat savlaicīgi jāizpilda augstākstāvošo organizāciju un rūpnīcas kontrolējošo dienestu izdoto priekšrakstu izpilde.

ROTA LOSIŅA,

darba aizsardzības un drošības tehnikas daļas priekšniece

HRONIKA

Par apzinīgu un ilggadēju darbu ar rūpnīcas Atzinības rakstiem un naudas prēmijām apbalvoti:

1. bērnodrāza audzinātāja metodiste Aija Baka, šī bērnodrāza sēniece Venta Sarmule, 4. ceha remontālsēdznieks Jānis Karlīviņš, šī ceha spoju tīrītāja Zinaida Miņļa, PKD inženieris konstruktors Jānis Puķītis.

1990. gada kolektīva līguma izpildes pārbaudei un 1991. gada kolektīva līguma izstrādāšanai izveidota komisija, kurā ietilpst administrācijas, arod biedrības komisijas un cehu pārstāvji. Komisijas priekšsēdētājs ir rūpnīcas direktora palīgs sadzīves un kadru jautājumos Valērijs Barkovs, priekšsēdētāja vietniece — arod biedrības rūpnī-

cas komisijas priekšsēdētāja Gunta Aitenberga.

Daugavpils kooperatīvs «Attistība» sācis ražot gāzbetonu ar izmēriem 400×200×200 mm. Viena kubikmetra cena — 160 līdz 175 rubļu.

Visus, kam nepieciešams gāzbetons, līdz steidzami grieztiem ar iesniegumu pie rūpnīcas direktora vietnieka kapitālās celtniecības jautājumos Vasilija Pavlova.

Lūdžam visus, kuri sastāv dzīvokļu piešķiršanas uzskaitē un kuriem 1990. gadā mainīta dzīvesvieta vai mainījies ģimenes sastāvs, līdz šā gada 15. februārim iesniegt rūpnīcas direktora vietniekam sadzīves un kadru jautājumos VALERIJA BARKOVAM dzīvesvietas izziņu (formā 22-DZ).

Vēstis no Tveras

GALVENIE UZDEVUMI 1991. GADAM

Laikrakstā «Nedēļas jaunumi» publicēti uzņēmuma kolektīva galvenie uzdevumi 1991. gadam:

- * Sarazot 10,5 tūkstošus tonnu stikla šķiedras.
- * Izlaist 270 tonnas preču stikla diegu.
- * Noaust 42 miljonus metru stikla auduma.
- * Izgatavot 6,8 tūkstošus tonnu stiklaplastu.
- * Sarazot tautas patēriņa preces par 19 miljoniem rubļu.
- * Sniegt iedzīvotājiem sadzīves pakalpojumus par 600 tūkstošiem rubļu.
- * Palīgā lauksaimniecībai iedalīt darbaspēka un materiālu resursus par 200 tūkstošiem rubļu.

PĒC REKONSTRUKCIJAS

Rūpnīcas 10. cehā pēc rekonstrukcijas atsākusī darboties bufete. Plaša un gaiša zāle, oriģināla sienu un durvju apdare rada komfortu un labu garastāvokli. Viss pārdomāts līdz sīkumiem. Te var gan paēst, gan arī nedaudz atpūsties.

Telpu apdarei izmantota koksnie, keramika, daudzkrāsaini stikli un citi materiāli. Aktīvu līdzdalību bufetes pārveidošanā ņēmuši paši ceha ļaudis.

Lai saņemtu pabalstu bērniem, līdz 15. februārim kadru daļā jāiesniedz dzimšanas apliecību bērniem līdz 15 gadu vecumam, bet bērniem, kas vecāki par 15 gadiem — izziņu par to, ka viņi mēās vispārizglītošanās vai arodskolās.

Līdzjūtības

Izsakām dziļu līdzjūtību Skaidritei Kalniņai, tēvu pēdējā gaitā pavadot.

Aušanas nodauz 2. maiņas kolektīvs

Izsakām dziļu līdzjūtību Lizei Kārķiņai viņas lielajās bēdās. Brāķēšanas nodaļas 1. maiņas kolektīvs

PAR VĪRUSA HEPATĪTU

Vīrusu hepatīts (infekciju hepatīts, Botkina slimība, ko dēvē arī par dzelteno kaiti) ir asa infekciju saslimšana, ko izraisa vīruss. Slimība skar visu cilvēka organismu, bet vissmagākās izmaiņas tiek novērotas aknās.

Vienīgais infekcijas avots ir ar hepatītu slimojošs cilvēks jeb vīrus nesējs. Izraisītājs no cilvēka organismā izdalās ar fekālijām, urīnā, vislielākais vīrus daudzums izdalās slimības sākuma periodā, sakarā ar to šajā periodā slimnieki ir visbīstamākie apkārtējiem.

Vislielākās briesmas rada slimnieki ar vieglām hepatīta formām, kuri negriežas pēc palīdzības pie ārstiem un ilgāku laiku var būt infekciju izraisītāji apkārtējiem cilvēkiem.

Vīrusu hepatīts ir tipiska zarnu trakta infekcija, ko saslimušajam nodod veselam cilvēkam sadzīves kontakts, ar inficētu ūdeni un pārtikas produktiem. Zināma loma infekcijas izplatīšanā ir arī mušām.

No brīža, kad slimības izraisītājs nokļūst cilvēka organismā līdz pirmo slimības simptomu parādīšanās, novērojams slēptais, tā dēvētais inkubācijas periods, kas ilgst no 7 līdz 50 dienas.

Vispirms novērojams gripai līdzīgs periods, kad paaugstinās ķermeņa temperatūra, rodas drudzis, galvassāpes, nogurums, ir katarālās parādības (iesnas, sāpes kaklā, klepus). Slimības gaitas citā variantā var būt tādi simptomi kā ēstgribas trūkums, nelabums, vemšana, smaguma sajūta labajā pusē zem ribām, retāk — sāpes, tiek novērots vēdera aizcietējums vai caureja. Bez tam sākuma periodā slimnieki jūt vājumu, ātri nogurst, ir miegaini, ātri uzbudināmi, ir ādas nieze.

7 līdz 15 dienas ilgst dzeltenu periods, pēc kura sākas izveseļošanās periods.

Parasti šī saslimšana neizraisa sekas, taču jāatceras, ka pilnīga izveseļošanās pēc vīrusa hepatīta

iestājas tikai vairākus mēnešus pēc izrakstīšanās no stacionāra. Tāpēc ilgāku laiku pēc slimības jāievēro noteikts režīms un diēta, kā arī jāatrodas ārsta uzraudzībā.

Profilaktiskie pasākumi pret vīrusu hepatītu ir līdzīgi tiem, kas tiek veikti pret citām zarnu trakta infekcijām. Katram cilvēkam jāatceras, ka, parodoties pirmiem saslimšanas simptomiem, nepieciešams griezties pie ārsta. Tas dos iespēju savlaicīgi uzstādīt slimības diagnozi un agrīnu uzsākt ārstēšanu. Bez tam tas novērsīs infekcijas izplatīšanu uz citiem cilvēkiem.

Vīrusu hepatīta slimnieks obligāti jāievieto slimnīcās infekciju slimību nodaļā. Saslimšanas vieta noteikti jāizdara dezinfekcija, jo vīruss ir stabils apkārtējā vidē. Cilvēki, kas kontaktējušies ar saslimušo, 45 dienas atrodas zem medicīnas darbinieku uzraudzības. Pirms nosūtīšanas uz slimnīcu slimnieks jāizolē atsevišķā istabā vai arī viņa gulņa gulta jāatdala ar aizslietni, viņam jāizdala atsevišķi trauki, dvieļi. Pēc tam tie jānovāca 30 minūšu laikā. Slimnieka kopējām rūpīgi jānomazgā rokas ar ziepēm pēc katra kontakta ar viņu un viņa mantām, kā arī pirms ēšanas un ēdienu gatavošanas.

Lai novērstu saslimšanu, nepieciešams stingri ievērot personiskās higiēnas noteikumus:

- rūpīgi jāmazgā rokas ar ziepēm pirms ēšanas un pēc tualetes apmeklēšanas;
- nedrīkst dzert nenovārātu ūdeni no atklātām ūdenskrātuvēm, nenovārātu, nepasterizētu pienu;
- nedrīkst ēst nomaizgātus augļus un dārzeņus;
- produkti jāglabā noslēgti, lai tie netiek nevarētu piekļūti mušām.

Lai stiprinātu organismu, barībai jābūt racionālai, jāievēro darba un atpūtas režīms, organisms jānorūda, nodarbojoties ar sportu.

V. SALIGINA,
ārste epidemioloģe

GALVENAIS — PROFILAKSE

Valmieras rajona galvenais sanitārais ārsts Vladimirs Bļedņijs savā vēstulē rūpnīcas direktoram novēl visiem uzņēmumā strādājošajiem labu veselību 1991. gadā.

Vienlaikus viņš atzīmē, ka rajona sanitāri epidemioloģiskā stacija uzskata par nepieciešamu dot arī dažus konkrētus ieteikumus strādājošo veselības saglabāšanai.

1990. gadā arī stikla šķiedras rūpnīcā reģistrēti 10 gadījumi, kad strādātāji saslimuši ar vīrusu hepatītu un gastroenterokolītiem. Salīdzinājumā ar 1989. gadā reģistrēto salmonellozes uzliesmojumu tas gan ir krietni mazāk, tomēr vēra nepama ir vīrusu hepatīta izplatīšanās atšķirība, tās izraisītāja augstā izturība ārējā vidē un vismaz trīskārt augstākie katra saslimšanas gadījuma radītie sociālekonomiskie zaudējumi. Ņemot arī vērā, ka liela rūpnīcā strādājošo daļa darba laikā kontaktē ar kaitīgām, tai skaitā hepatitotoksiskām ķīmiskām vielām, katrs vīrusa hepatīta saslimšanas gadījums (t. i.,

akūts infekciozs aknu iekaisums) neizslēdz tā pāreju hroniskā formā un aknu audu tālākas patoloģiskās izmaiņas. Rūpnīcā vēd pastāv arī trūkumi (kaut arī 1990. gadā padarīts daudz) telpu sanitārajā uzturēšanā, kas diemžēl arī var veicināt tādas zarnu infekcijas kā vīrusu hepatīta izplatīšanu sadzīves kontakta ceļā.

Rajona galvenais sanitārais ārsts aicina rūpnīcas un sabiedriskās ēdināšanas kompleksa «Vitrum» vadošos darbiniekus nodrošināt visu ražošanas un sadzīves telpu un iekārtu sanitāro stāvokļa uzturēšanu noteikumos un instrukcijās norādītajā līmenī, veikt nepieciešamo profilaktisko darbu. Rūpnīcas laikrakstā paredzēts publicēt izglītojošus materiālus un ārstu padomus par vīrusu hepatīta un citu infekcijas slimību profilaksi, kā arī materiālus par sanitāro stāvokļa pārbaudēm cehos, iecirkņos, sabiedriskās ēdināšanas punktos.

Par izdevumu atbild
L. DREIMANE